

Protokoll Bispemøtet

Voksenåsen, Oslo, 9.-13. februar 2015

Til stede:

Helga Haugland Byfuglien, *preses*
Tor B. Jørgensen, *visepreses*
Ole Chr. M. Kvarme
Solveig Fiske
Ingeborg Midttømme
Tor Singsaas
Halvor Nordhaug
Erling J. Pettersen
Atle Sommerfeldt
Stein Reinertsen
Per Arne Dahl
Olav Øygard

Nidaros
Sør-Hålogaland
Oslo
Hamar
Møre
Nidaros
Bjørgvin
Stavanger
Borg
Agder og Telemark
Tunsberg
Nord-Hålogaland

Til stede fra sekretariatet:

Christofer Solbakken
Øyvind Rise
Inge Westly

generalsekretær
seniorrådgiver
seniorrådgiver

Gjester:

Tore Johnsen, Samisk kirkeråd
Berit Hagen Agøy, Mellomkirkelig råd
Jens-Petter Johnsen, Kirkerådet
Ole Inge Bekkelund, Kirkerådet
Jan Rune Fagermoen, Kirkerådet
Paul Erik Wirgenes, Kirkerådet
Statsråd Thorhild Widvey, Kulturminister
Ingrid Vad Nilsen, ekspedisjonssjef i Kirkeavdelingen
Torbjørn Hjorthaug, avdelingsdirektør i Kirkeavdelingen

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
1/15	Orienteringssaker
2/15	Kirkeordning
3/15	Strategiske perspektiver
4/15	Innføringsprogram for nye proster
5/15	Prostekurs 2015-2016 m.v.
6/15	EVU - kursplan
7/15	Biskopens tilsynstjeneste
8/15	Olavstipend - utlysning
9/15	Utenlandske prester
10/15	Økonomi og forskjeller
11/15	Valg av arbeidsutvalg
12/15	Erfaringsdeling – lederutvikling: ordinasjon
13/15	Møteplan
14/15	Møte med statsråden
15/15	Saker til Kirkemøtet 2015
16/15	Saker fra Mellomkirkelig råd
17/15	Saker fra Samisk kirkeråd
18/15	Oppnevninger

BM 1/15   Orienteringssaker

---

1. Barnevelsignelse i Den norske kirke
2. Prosjekt om dåpsteologi og dåpspraksis
3. Vin til bruk i nattverd
4. Nattverdutdelere
5. Samarbeidsavtale mellom Kirkerådet og KA
6. Personalsak
7. Henvendelse fra Sabeels venner i Norge
8. Oppfølging av sykemeldte biskoper
9. Privat prestedtjeneste
10. Manual for vigsling av biskop
11. Oppgaver for studenter i menighetspraksis
12. VTP-fagdag 8. september 2015 kl 10-14, Gardermoen
13. Konsultasjon om undervisningstjenesten, 13. januar 2015
14. Henvendelse fra Areopagos
15. Konvertittsaker
16. Evalueringsnemnda
17. Foran kirkevalget 2015
18. Prestemangel
19. Kommunereformen og konsekvenser for kirken
20. Fra arbeidet i Nådens fellesskap
21. Om boken ”Det som ikke skulle skje”
22. Rapport fra visitas på Ila fengsel og forvaringsanstalt
23. Fra arbeidet i KATLUSA
24. Tiggerforbud
25. Referanseinnhenting

BM-1/15 Vedtak:

Sakene ble tatt til orientering.

BM 2/15   Kirkeordning

Den aktuelle situasjonen hva angår arbeidet med forvaltningsreform og ny kirkeordning inkluderer bla følgende tema:

1. Virksomhetsoverdragelse – Kirkerådet som øverste arbeidsgiver

Forvaltningsreformen for et tydelig skille mellom staten og kirken innebærer bl.a. at statens arbeidsgiveransvar for presteskaper overføres til et kirkelig organ, nemlig Kirkerådet. Det er forutsatt at biskop og bispedømmeråd skal ha omtrent de samme oppgaver som i dag hva angår styring og ledelse av presteskaper. Det åpnes likevel for en ny situasjon med tanke på utforming av Kirkerådets rolle som øverste arbeidsgiver.

Denne problemstillingen reiser spørsmål om hvordan Kirkerådet sin rolle som øverste arbeidsgiver skal utformes og utøves, og i den forbindelse også hvordan Kirkerådet sin selvforståelse tegnes relatert til andre sentralkirkelige organer.

2. Bispemøtet som organ i den sentrale kirkeorganisasjonen

Det er bred enighet om at bispetjenesten skal videreføres i vår kirke. Det synes også å være enighet om at Bispemøtet skal videreføres som et sentralt kirkelig organ. Det er imidlertid mer uavklart hvilke oppgaver som skal legges til Bispemøtet. Bispemøtet har selv gjennom vedtak tatt til orde for at Bispemøtet bør være et sentralkirkelig organ sidestilt Kirkerådet og direkte underlagt Kirkemøtet.

En eventuell rolle- og arbeidsfordeling mellom Bispemøtet og Kirkerådet vil også få følger for organisering av den sentralkirkelige administrasjon. I dag har de tre valgte rådene et felles sekretariat under ledelse av Kirkerådets direktør. Bispemøtet har et eget sekretariat, som riktignok i stor grad er tilknyttet Kirkerådet. Etter virksomhetsoverdragelsen fra 1.1.2017 blir spørsmålet akutt om hvordan den administrative organiseringen skal være.

3. Behandling av saker med læremessige implikasjoner

Uavhengig av spørsmålet om rolle- og ansvarsfordeling mellom Bispemøtet og Kirkerådet, reises spørsmålet om hvordan saker med læremessige implikasjoner skal behandles. Det er i dag utformet regler for dette, inntatt bl.a. i Kirkemøtets forretningsorden. Bispemøtet har ved flere anledninger gitt uttrykk for at dagens ordning ikke er tilfredsstillende.

4. Den norske kirkes grunnlag

Saken skal opp til en foreløpig behandling på Kirkemøtet 2015, og kommer deretter tilbake til realitetsbehandling i 2019.

5. Lovgivning om Den norske kirke

Saken gjelder omfanget og innholdet i den regulering av Den norske kirke som skal gis ved lov.

BM-2/15 Vedtak:

Saken ble drøftet.

BM 3/15

Strategiske perspektiver

KIFO har lagt fram sin tilstandsrapport for Den norske kirke for 2014 med særlig søkelys på de hurtig fallende dåpstallene. I år har denne utviklingen fått en særlig tydelig eksponering i mediene, parallelt med en debatt om religion og ytringsfrihet. Begge saker avdekker utfordringer av mer dyptgripende art. Det legges opp til en samtale som også kan være ledd i den fortløpende utvikling av satsingsområder for biskopene og Bispemøtet.

Fallende dåpstall og synspunktet om at barna «må få velge selv», krever særlig oppmerksomhet. Holdningen faller sammen med at en nøytralitetstenkning som tidligere er gjort gjeldende for religion i offentlige institusjoner, nå overføres til privatsfæren.

BM har også drøftet spørsmål knyttet til økt sosial og økonomisk ulikhet i Norge (Sak BM 10/15: Økonomi og forskjeller) og har trukket inn momenter fra dette i punkt 2 i uttalelsen som utgjør vedtaket i denne saken.

BM-3/15 Vedtak:

Uttalelse: Kirkens kall, tall og forpliktelse

Bispemøtet har drøftet noen sider ved Den norske kirkes visjon "Mer himmel på jord".

1. Ett av temaene har vært strategiske perspektiver, på bakgrunn av tilstandsrapporten for Den norske kirke 2014. Tallmaterialet viser at kirken har mange utfordringer. Bispemøtet har hatt en særlig oppmerksomhet på det forhold at færre bringer sine barn til dåp. Tallene forteller samtidig om økt deltakelse i nattverden, og at stadig flere deltar i konfirmasjonsgudstjenestene.

Seertallene på NRK under det direktesendte programmet hvor salmeboken ble sunget gjennom fra begynnelse til slutt, forteller om et mangfoldig troens språk som gjenkjennes av folk flest og gir tilhørighet.

2. Jesus ga kirken et oppdrag om å fremme frihet og rettferdighet for alle. Å være lydige mot dette kallet, innebærer at vi er lydhøre i møte med den urettferdighet som preger vår virkelighet i dag.

Bispemøtet registrerer økende ulikheter i vårt samfunn. Dette er dokumentert gjennom mange undersøkelser og rapporter. Som biskoper møter vi jevnlig lokalsamfunn, blant annet under visitaser. Vi kan bekrefte at større forskjeller utvikler seg i Norge, med den konsekvens at mange opplever å falle utenfor i samfunnet.

Økende ulikhet, ekstrem overflod, marginalisering og fattigdom utfordrer på en grunnleggende måte menneskers gudgitte likeverd og visjonen om et samfunn der alle kan leve i trygghet. Sammen har vi ansvar for å fortsette utviklingen av et samfunn som inkluderer alle. Våre politiske folkevalgte lokalt, regionalt og nasjonalt har et særlig ansvar for å lede denne prosessen. Kirken har også et ansvar.

Vi er tilfreds med at regjeringen har trukket forslaget om å forby tigging, og vi vil henstille kommunene om å la være å vedta et lokalt tiggerforbud.

Bispemøtet mener at den økende ulikheten må få betydelig større oppmerksomhet, drøftes i en bred, samfunnsmessig kontekst og føre til handling. Vi vil selv fortsette å delta i dette arbeidet.

I den kristne kirke viser Gud oss gjennom Jesus Kristus hvem han er. Kirken er stedet der troen forankres, kjærligheten har sin kilde og håpet lever.

BM 4/15   Innføringsprogram for nye proster

Bispemøtet har over lengre tid drøftet behovet for utdanning og kompetanseheving hos prostene, og har også vært i dialog med departementet om dette. Konkret har to tiltak stått på dagsorden, jf sak BMAU 14/14, sak BM 18/14 og sak BMAU 49/14:

- 1) Behovet for å utvikle et innføringsprogram for alle nye proster.
- 2) Kurstiltak rettet mot prostegruppen som helhet som leder fram mot en nasjonal prostekonferanse i 2016.

Innføringsprogram for nye proster:

Innføringsprogrammet bygges opp rundt fem hovedkomponenter: 1) Lokale innføringsdager på prostekontoret, 2) Innføringsdager på bispedømmekontoret, 3) Fadderprostordning, 4) Nasjonalt innføringskurs og 5) Formell videreutdanning.

Noen elementer av innføringsprogrammet kan settes i gang relativt raskt (lokale innføringsdager, innføringsdager på bispedømmekontoret, grunnleggende innføringskurs), mens andre elementer må fases inn etter hvert (formell videreutdanning). Etter samtale med departementet legges det opp til følgende framdrift for utrulling av innføringsprogrammet:

- Høst 2015:
Grunnleggende innføringskurs: Det arrangeres et 3 dagers innføringskurs i regi av departementet. Departementet har ansvar for innkalling og organisering, samt faglig innhold de to første dagene. Bispemøtet har faglig ansvar for den tredje dagen.
Øvrige komponenter: Det er realistisk at ordningen med innføringsdager og fadderprostordning igangsettes høst 2015.
- Høst 2016:
Grunnleggende innføringskurs: Bispemøtet har ansvar for innkalling og organisering. Departementet er tilgjengelig for faglig bistand.
- 2017:
Bispemøtet overtar det hele og fulle ansvaret for innføringsprogrammet. Den formell videreutdanningen bør kunne igangsettes i løpet av 2017. Omfang og økonomiske rammer må avklares i forkant.

BM-4/15 Vedtak:

Arbeidet med innføringsprogram for nye proster utvikles videre på grunnlag av forslagene presentert ovenfor og på bakgrunn av de innspill som fremkom i møtet.

BM 5/15 Prostekurs 2015 – 2016 m.v.

Saken om innføringsprogram og kurs for proster er drøftet over tid i Bispemøtet, og ble sist behandlet i BM sak 18/14. Følgende punkter inngikk i vedtaket:

2. I kontakt med departementet, og i tråd med de synspunkter som kom frem i møtet, utvikles det et lederkurs for proster med sikte på gjennomføring frem mot nasjonal prostekonferanse i 2016.

3. Arbeidsutvalget følger opp planlegging av en nasjonal prostekonferanse i 2016 i samarbeid med departementet og Kirkerådet.

Formålet med satsingen er å styrke personalmessig og strategisk ledelseskompetanse med utgangspunkt i de evalueringer/innsikter vi har om hvordan tjenesten fungerer. En mulig ramme vil være 2 kurssamlinger á 3 arbeidsdager (2 døgn) fordelt på tre regioner.

Høst 2015:	Regionale kurs – strategisk ledelse i prostiet
Vår 2016:	Regionale kurs – ledelse i konfliktfylte situasjoner
8.-10. november 2016:	Nasjonal prostekonferanse i Bodø, ved Bispemøtet, Departementet og Kirkerådet

BM-5/15 Vedtak:

Lederkurs for alle proster gjennomføres høst 2015 og vår 2016 på grunnlag av det fremlagte forslag og de innspill som fremkom i møtet.

BM 6/15 EVU – rapport og oppfølging av planer

Ny kompetanseplan for presteskaper ble vedtatt i Bispemøtet i oktober. Denne presiserer områder som må følges opp av Bispemøtet og den enkelte biskop.

Følgende oppgaver følger umiddelbart som oppfølging av den vedtatte kompetanseutviklingsplanen:

Bispemøtet nasjonalt:

- Utvikle års- og treårsplaner for nasjonal kursvirksomhet
- Avklare veiledning om rammer for permisjon, refusjoner etc.
- Utarbeide årlig rapport for kompetanseutviklingen

Biskopene regionalt:

- Biskoper vedtar/reviderer planer for kompetanseutvikling for prestene i bispedømmet

- b) Alle EVU-tiltak er utviklet med tydelige læringsmål og forankring i gjeldende rammer og strategiske mål.
- c) Biskoper samvirker med bispedømmerådene om budsjettammer
- d) Biskoper ser til at EVU-følges opp som tema i prostenes medarbeidersamtaler med prestene

Årshjul for utvikling kursplaner nasjonalt

- BM avklarer profil og gir overordnede føringer februar 2015
- Informasjon og drøfting – åpent møte med læresteder mars 2015
- Møte med EVU-ansvarlige / P-sjefer mars 2015
- Møte med Kompetanseråd april-aug 2015
- SEU – drøfter planer foran vedtak sept 2015
- BM fastsetter utlysning okt 2015
- Kunngjøring januar 2016

Planer for 2015-2016

Aktuelle for kunngjøring med søknadsfrist 15. september 2015 etter informasjoner mottatt fra lærestedene:

- Kirkens og prestens samfunnsrolle – kirke, etikk, samfunn (MF/TF/PF)
- Kasualia og sjelesorg – prostibasert (MF)
- Dialogisk menighet (TF/PTS/Kirkelig dialogsentor)
- PKU (MF m.fl.)

BM-6/15 Vedtak:

1. Det fremlagte prosessnotat med forslag til innholdsmessige prioriteringer og oppgavefordeling mellom nasjonale og regionale nivå legges til grunn for videre arbeid med utvikling av års- og treårsplaner for kursvirksomheten.
2. Bispemøtet tar de fremlagte planer for kunngjøring sommer 2015 til orientering med de merknader som kom fram i møtet.

BM 7/15

Biskopens tilsynstjeneste

Bispemøtet har besluttet å utarbeide en tekst som beskriver biskopens tilsynstjeneste slik den framstår i Den norske kirke i dag, med ansatser til hvordan tilsynstjenesten bør utvikles videre i lys av de endringer som for øvrig skjer i kirkens organisering.

BM-7/15 Vedtak:

Saken ble drøftet. Teksten bearbeides videre på bakgrunn av de innspill som fremkom i møtet, og tas opp til behandling på bispemøtet i oktober 2015.

BM 8/15   Olavstipend - utlysning

I 2014 fikk Bispemøtet overdratt ansvaret for forvaltningen og tildeling av Olavstipendet. På dette grunnlaget fastsatte Bispemøtet i sak BM 27/14 en arbeidsplan for forvaltningen av stipendet, samt retningslinjer for tildeling og utforming av søknad.

BM-8/15 Vedtak:

Bispemøtet vil for 2016 lyse ut 2 stipender, hver på 6 mnd/kr 50.000. Søknadsfrist settes til 1. juni 2015. Prosedyre for behandling av søknadene følger arbeidsplan fastsatt av Bispemøtet i sak 27/14.

For 2016 ønsker Bispemøtet søknader som kan belyse problemstillinger innenfor følgende temaområder:

- 1) *Hvorfor skal barnet bringes til dåpen? Om luthersk dåpsforståelse.*
- 2) *Om Luthers spiritualitet i dag.*

BM 9/15   Utenlandske prester

I Den norske kirke tilsettes det i dag mange prester med utenlandsk bakgrunn. Spesielt i de nordlige bispedømmene er andelen utenlandske prester høy. For Den norske kirke er dette i utgangspunktet en stor berikelse. Utenlandske prester bidrar til å avhjelpe utfordringer knyttet til rekruttering, og sikrer en forsvarlig prestedekning særlig i lokalsamfunn hvor prestesøkningen er lav. De bringer også med seg erfaringer og kunnskaper fra andre kulturer/land som både utfordrer og beriker vårt eget kultur- og menighetsliv.

Samtidig er det en del utfordringer knyttet til utenlandske presters tjeneste, blant annet relatert til språk og kulturforskjeller. Det vil således være viktig å etablere gode rutiner for vurdering i forkant av tilsetting, slik at man sikrer at alle prester oppfyller alminnelige vilkår for prestetjeneste. I tillegg bør det vurderes muligheter for kursing og utdanning av utenlandske prester.

BM-9/15 Vedtak:

Bispemøtet fastsetter at utenlandske prester må ha gjennomført og bestått test i norsk språk, høyere nivå, ved Folkeuniversitet eller annen læreinstitusjon, for å kunne tilsettes som prest i Norge.

Bispemøtet drøftet forslag til brosjyre om utenlandske prester. Brosjyren skal tjene som felles informasjonsmateriell for organer som er involvert i tilsettingsprosesser. Brosjyren bearbeides etter de innspill som fremkom i møtet og sendes deretter til bl.a.

bispedømmerådene, Kirkerådet, Kirkens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon, tjenestemannsorganisasjonene og fakultetene.

BM 10/15   Økonomi og forskjeller

Én konkret foranledning for saken er at kulturminister Thorhild Widvey under et besøk sammen med en norsk kirkelegasjon til KV's hovedkontor i fjor, utfordret med spørsmålet om «hva gjør kirken med alle de som er på trygd i arbeidsfør alder og hva gjør kirken med alle de ungdommer som dropper ut av skolen?» Spørsmålet setter fokus på kirkens diakonale engasjement i møte med bestemte grupper, men bør også ses i sammenheng med tematikken om fattigdom, utenforskap og tiltagende økonomiske forskjeller på nasjonal og global basis.

Temaet ble også berørt i åpningsforedraget ved årets Bispemøte etter gudstjenesten i Oslo Domkirke. Foredraget ble holdt av biskop Tor B. Jørgensen med tittelen: *Styrer vi mot et forskjells-Norge? Kirken, økonomien og nestekjærligheten.*

BM-10/15 Vedtak:

Spørsmålene om økonomi og forskjeller følges opp i tråd med de innspillene som kom fram i møtet.

Det vises for øvrig til punkt 2 i uttalelsen «Kirkens kall, tall og forpliktelse» sak BM 3/15.

BM 11/15   Valg av arbeidsutvalg

Bispemøtets arbeidsutvalg velges for to år av gangen, jf forretningsorden § 9.

Det skal velges visepreses, medlem av arbeidsutvalget, samt vararepresentant til arbeidsutvalget.

Biskop Tor B. Jørgensen og biskop Solveig Fiske var på forhånd anmodet om å forberede et forslag til valg, og la frem et forslag i møtet.

BM-11/15 Vedtak:

Bispemøtet velger biskop Halvor Nordhaug og biskop Atle Sommerfeldt til medlemmer av arbeidsutvalget for perioden 2015-2016.

Bispemøtet velger biskop Halvor Nordhaug til visepreses for perioden 2015-2016.

Bispemøtet velger biskop Stein Reinertsen til vararepresentant til arbeidsutvalget for perioden 2015-2016.

BM 12/15 Erfaringsdeling – lederutvikling: ordinasjon

Drøftingen går inn i rekken med erfaringsutvikling og lederutvikling – denne gang over temaet ordinasjon og ordinasjonssamtalen.

BM-12/15 Vedtak:

Saken ble drøftet.

BM 13/15 Møteplan

BM-13/15 Vedtak:

Det fastsettes følgende møteplan for Bispemøtet. Dato for møter i Kirkerådet og Kirkemøtet til orientering.

2015	Januar	29.-30.	KR
	Februar	09.-13.	BM, Oslo
	Mars	19.-20.	KR
	April	09.-15.	KM
	Mai	19.-20.	BM, Molde
	Juni	11.-12.	KR
	September	14.	BM, Gardermoen kl. 0900-1600
	September	16.-18.	KR Ferdigstille saker for BM behandling
	Oktober	5.-9.	BM, studietur til Tyskland
	Oktober	26.-30.	BM, Oslo
	Desember	03.-04.	KR Endelig behandling av KM saker
2016	Januar	28.-29.	KR
	Januar	11.	BM, Gardermoen – ekstraordinært
	Februar	15.-19	BM, Oslo uke 7
	Mars	14.-15	KR
	April	06.-13.	KM
	Juni	09.-10.	KR Behandling av saker som skal til BM
	Juni	27.-1/7	Nordisk bispemøte, Gotland, Sverige
	September	12.-13.	BM Behandler liturgi/læresaker til KM
	Oktober	05.-07.	KR Endelig behandling av KM-saker
	Oktober	17.-21.	BM, Oslo uke 42
	November		
	Desember	08.-09.	KR

2017	Januar	24.	KR	Dersom det er behov avholdes det møte
	<i>Januar/feb</i>	<i>25.-01.</i>	<i>KM</i>	
	Mars	6.-10.	uke 10, BM, Oslo	
	Mars	16.-17.	KR	
	Juni	08.-09.	KR	Behandling av saker som skal til BM
	September	11.-12.	BM	Behandler liturgi/læresaker
	Oktober	04.-06.	KR	Endelig behandling av KM-saker
	Oktober	16.-20.	uke 42, BM, Oslo	
	Desember	07.-08.	KR	
2018	(Turnus tilsvarende 2017)			

BM 14/15   **Møte med statsråden**

Statsråd Thorhild Widvey var invitert til Bispemøtet og det ble samtalt om følgende tema:

1. Søndagsåpne butikker

Regjeringen vil endre lovgivningen og åpne for søndagsåpne butikker. Både LO og NHO har markert motstand, og en spørreundersøkelse publisert i Klassekampen viser at flertallet i befolkningen også er i mot. Bispemøtet ga en uttalelse i 2013 (sak BM 29/13), som gikk imot søndagsåpne butikker.

2. Økonomisk ulikhet og marginalisering

Under et kirkelig besøk til Geneve utfordret statsråd Widvey kirken til å jobbe med bl.a. problematikk rundt unge mennesker som faller utenfor samfunnet økonomisk og arbeidsmessig. Bispemøtet har tatt utfordringen. Under åpningsseminaret mandag 9. februar holdt biskop Tor B. Jørgensen et foredrag om dette temaet, og en av sakene på sakskartet følger opp dette og handler om økonomi og forskjeller. Hva tenker regjeringen om utviklingen av forskjeller i samfunnet, og hvordan virker regjeringens politikk (skatt, midlertidige ansettelser m.v.) for å inkludere og unngå marginalisering og utenforskap?

3. Ekstremisme og dialog

Politisk og religiøs ekstremisme finnes i mange varianter, og synes å være på fremmarsj mange steder i verden, også i Norge. Hvordan møter vi dette? Hva kan ulike aktører gjøre?

4. Asylpolitikken med henblikk på troskonvertitter

BM 15/15   Saker til Kirkemøtet 2015

Kirkerådet har fastsatt følgende saksliste for Kirkemøte 2015:

- KM 1/15 Innstilling fra protokollkomiteen
- KM 2/15 Valg og oppnevninger
  - Valg av dirigentskap
  - Valg av tellekorps
  - Fordeling av medlemmer på komiteer Valg av komiteledere
  - Valg av nominasjonskomite for KM 2016-2020
- KM 3/15 Orienteringssaker
- KM 4/15 Den norske kirkes grunnlag
- KM 5/15 Utprøving av liturgisk musikk
- KM 6/15 Vigsling og liturgisk drakt for kantor
- KM 7/15 Undervisningstjenesten i Den norske kirke
- KM 8/15 Statsbudsjettet 2016. Tilskuddsforvaltning
- KM 9/15 Kirke og helse
- KM 10/15 Staten og Den norske kirke – et tydelig skille. Høring
- KM 11/15 Mindre endringer i Kirkemøtets forretningsorden
- KM 12/15 Forskrift om ordning for døvemenigheter og døveprestetjenesten
- KM 13/15 Opprettelse av samisk menighet i sørsamisk språkområde – permanent ordning
- KM 14/15 Prinsipper for kirkebygg
- KM 15/15 Regler for bruk av kirkene
- KM 16/15 Regler om liturgisk inventar og utstyr
- KM 17/15 Regler for bruk av kirkens klokker

BM-15/15 Vedtak:

Bispemøtet har merket seg saken om ”Den norske kirkes grunnlag”, og forstår denne saken slik at Kirkemøtet inviteres til å bekrefte og videreføre det konfesjonelle grunnlag som alltid har vært identifiserende for vår kirke. Bispemøtet imøteser et nært samarbeid med Kirkerådet i det videre arbeidet med denne saken.

BM 16/15   Saker fra Mellomkirkelig råd

Generalsekretær i Mellomkirkelig råd Berit Hagen Agøy orienterte fra arbeidet i Mellomkirkelig råd.

Følgende saker ble trukket frem særskilt:

- WCC Pilgrimage of Justice and Peace – Dnks bidrag og utfordringer
- WCC sentralkomitemøte i Norge i juni 2016
- Økumenisk samarbeid i Midtøsten og situasjonen for kristne

- KV-dokumentet ”The Church – towards a common vision.” Høringsprosessen i Den norske kirke. Mellomkirkelig råd har mottatt hørings svar fra noen bispedømmeråd og fakulteter. På bakgrunn av disse vil Teologisk nemd utarbeide forslag til hørings svar på vegne av Den norske kirke. Forslaget skal oversendes Mellomkirkelig råd som avgjør videre behandling.

BM-16/15 Vedtak:

Sakene ble tatt til orientering

BM 17/15   Saker fra Samisk kirkeråd

Generalsekretær Tore Johnsen i Samisk kirkeråd orienterte om samisk kirkeliv, teologi og kirkelig urfolksarbeid på bakgrunn den vedtatte Strategiplanen for samisk kirkeliv.

Følgende tema ble omtalt:

- Overordnede perspektiver: Det kirkelige urfolksarbeidet / KV
- Samiske kirkedager
- Samlingsbasert samisk ungdomsarbeid
- Samisk konfirmantleir
- Videreutdanning: Religion og livstolkning i Sápmi – før og nå
- Bruk av samisk språk og oversettelsesarbeid
- Forsoningsprosjekt
- Behov for betjening samisk kirkeliv i Sør-Norge

BM-17/15 Vedtak:

Sakene ble tatt til orientering.

BM 18/15   Oppnevninger

Det forelå oppgave med å oppnevne kandidater til flere verv.

BM-18/15 Vedtak:***Styret i Norges Kristne Råd***

Bispemøtet re-oppnevner preses til representant i styret for Norges Kristne Råd for perioden fra Rådsmøte 2015 til Rådsmøte 2017. Som vara re-oppnevnes visepreses, for samme periode.

Rådsmøtet til Norges Kristne Råd

Bispemøtet re-oppnevner preses til representant i Rådsmøte til Norges Kristne Råd for perioden fra Kirkemøtet 2016 til Kirkemøtet 2020. Som vara re-oppnevnes visepreses, for samme periode.

Kirkens Nødhjelps representantskap

Bispemøtet re-oppnevner Nord-Hålogaland biskop til medlem i Kirkens Nødhjelps representantskap for perioden fra Representantskapsmøte 2015 til Representantskapsmøte 2019. Som vara oppnevnes domprosten i Tromsø, for samme periode.

Katolsk-luthersk samtalegruppe (KATLUSA)

Bispemøtet re-oppnevner Oslo biskop som representant til KATLUSA for perioden 2015 tom 2018.

Kirkens landsfond

Bispemøtets re-oppnevner generalsekretæren som representant til Kirkens landsfond for perioden 2015 til 2018.

Tilleggsgavefondet

Bispemøtet re-oppnevner Oslo biskop og generalsekretæren som representanter til Tilleggsgavefondet for perioden 2015-2018.

Fagråd for ABV

Bispemøtet oppnevner Møre biskop som leder til det nye Fagråd for ABV for perioden 2015-2019. For øvrig oppnevnes Jan Ivar Vorren, Inger Jeanette Enger og Marit Bunkholt.

Sentralt etterutdanningsutvalg (SEU)

Bispemøtet re-oppnevner Bjørgvin biskop til representant til SEU for perioden 2015-2016.

IKO's representantskap

Bispemøtet re-oppnevner Agder og Telemark biskop til representant til IKOs representantskapsmøte for perioden 2015-2018.

Styret for Kirkelig utdanningssenter i Nord (KUN)

Bispemøtet oppnevner Sør-Hålogaland biskop som representant til styret for Kirkelig utdanningssenter i Nord (KUN) for perioden 2015-2018. Nord-Hålogaland biskop oppnevnes som vara for samme periode.

Der ikke annet fremgår, er domprosten vara for den aktuelle biskop.